

ГОТОВНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Сидорчук Тетяна, Анастасьєва Зінаїда,
Раковська Ірина, Мохова Ірина*

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

DOI: 10.32540/2071-1476-2019-1-407

Annotations

Introduction and purpose of the study. The article is devoted to the problem of determining the readiness of physical education teachers to introduce innovative teaching technologies into the educational process of physical education. The hypothesis of the study is based on the assumption that studying the degree of readiness of physical education teachers to apply innovations will help to identify ways of retraining of physical education, increasing the level of their skills formation in the use of innovative teaching technologies in the educational process. **The purpose** is to determine the degree of readiness of physical education teachers to introduce innovative learning technologies into the educational process to enhance their innovative competence.

Material and methods. The study was attended by 32 physical education teachers from Dnipro and Dnipropetrovsk area, who were trained at the Dnipro Academy of Continuing Education. During the research the following methods were used: analysis of literary sources, pedagogical experiment, questioning, methods of mathematical statistics.

Results. The results of the survey showed that teachers are positive about innovation in their professional activities, but there are a number of external and internal factors that hinder the use of innovative technologies. Most respondents are also aware of existing new learning technologies and are able to use them in their professional activities under the right conditions.

Conclusions. There is a need to raise teachers' awareness of current pedagogical and innovative technologies and the possibilities of using them in the educational process. Most important in the expansion of professional competence, gaining new knowledge are the various forms of methodical work. Measures are proposed to increase teachers' readiness to innovate in their professional activities.

Key words: innovations, teachers, physical education, technologies, professional activity.

Анотація

Вступ і мета дослідження. Стаття присвячена проблемі визначення готовності вчителів фізичної культури до впровадження інноваційних технологій навчання в освітній процес з фізичного виховання. Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що вивчення ступеня готовності вчителів фізичної культури до застосування інновацій сприятиме визначенню шляхів перепідготовки фізкультурних кадрів, підвищуючи рівень сформованості їх умінь щодо використання інноваційних технологій навчання в освітньому процесі. **Мета** – визначити ступінь готовності вчителів фізичної культури до впровадження інноваційних технологій навчання в освітній процес для підвищення їх інноваційної компетентності.

Матеріал і методи. У дослідженні взяли участь 32 вчителі фізичної культури м. Дніпро та Дніпропетровської області, які проходили підвищення кваліфікації у Дніпровській академії неперервної освіти. У ході дослідження використано такі методи: аналіз літературних джерел, педагогічний експеримент, анкетування, методи математичної статистики.

Результати. Результати анкетування показали, що вчителі позитивно ставляться до інновацій у професійній

діяльності, але при цьому існує ряд зовнішніх і внутрішніх факторів, які перешкоджають використанню інноваційних технологій. Також опитані у більшості обізнані у існуючих нових технологіях навчання та в змозі використовувати їх у професійній діяльності при наявності відповідних умов.

Висновки. Існує необхідність у підвищенні обізнаності вчителів щодо сучасних педагогічних та інноваційних технологій і можливостей їх використання в освітньому процесі. Найбільше значення у розширенні професійної компетентності, отриманні нових знань відіграють різні форми методичної роботи. Запропоновано заходи щодо підвищення рівня готовності вчителів до впровадження інновацій у професійну діяльність.

Ключові слова: інновації, вчителі, фізична культура, технології, професійна діяльність.

Анотація

Введение и цель исследования. Статья посвящена проблеме определения готовности учителей физической культуры к внедрению инновационных технологий обучения в образовательный процесс по физическому воспитанию. Гипотеза исследования основывается на предположении, что изучение степени готовности учителей физической культуры к применению инноваций будет способствовать определению путей переподготовки физкультурных кадров, повышая уровень сформированности их умений по использованию инновационных технологий обучения в образовательном процессе. **Цель** - определить степень готовности учителей физической культуры к внедрению инновационных технологий обучения в образовательный процесс для повышения их инновационной компетентности.

Материал и методы. В исследовании приняли участие 32 учителя физической культуры г. Днепр и Днепропетровской области, которые проходили повышение квалификации в Днепропетровской академии непрерывного образования. В ходе исследования использованы следующие методы: анализ литературных источников, педагогический эксперимент, анкетирование, методы математической статистики.

Результаты. Результаты анкетирования показали, что учителя положительно относятся к инновациям в профессиональной деятельности, но при этом существует ряд внешних и внутренних факторов, которые препятствуют использованию инновационных технологий. Также опрошенные учителя в большинстве осведомлены в существующих новых технологиях обучения и в состоянии использовать их в профессиональной деятельности при наличии соответствующих условий.

Выводы. Существует необходимость в повышении осведомленности учителей о современных педагогических и инновационных технологиях и возможностей их использования в образовательном процессе. Наибольшее значение в расширении профессиональной компетентности, получении новых знаний играют различные формы методической работы. Предложены мероприятия по повышению уровня готовности учителей к внедрению инноваций в профессиональной деятельности.

Ключевые слова: инновации, учителя, физическая культура, технологии, профессиональная деятельность.

Вступ. Активізація проблеми підготовки фахівців фізичної культури і спорту до інноваційної діяльності зумовлюється підвищенням соціальних вимог до педагога, який на практиці може ефективно застосовувати новітні технології, які мають позитивний вплив на результативність навчання та виховання особистості учня (Огієнко, 2013). Безумовно, сучасні технології є важливими складовими навчально-виховного процесу, їх роль у вирішенні педагогічних завдань є вагомим, а успішність їх застосування залежить саме від рівня компетент-

ності особистості фахівця в означеному напрямі (Коновальчук, 2011; Михайлишин, 2016; Міненко, Крошка, 2016).

Як наголошують науковці (Уруський, 2005; Сисоєва, 2006; Scheuer, 2014; Дичківська, 2015), специфічними особливостями інноваційного навчання є його відкритість майбутньому, вірогідність передбачення на його основі переоцінки цінностей, налаштованість на конструктивні дії в постійно оновлюваних ситуаціях.

Як зазначає Мартиненко (2009), «фахівець з фізичної культури і спорту нової формації

повинен знати: зміст інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту; форми, методи і принципи організації інноваційного навчання; медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціокультурні основи інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту. Фахівець з фізичної культури і спорту нової формації повинен уміти: планувати, організувати і проводити заняття з використанням інноваційних технологій; застосовувати на заняттях сучасні засоби й методи фізичного виховання, адекватні змісту інноваційних технологій;

оцінювати ефективність використаних технологій і контролювати якість освітнього процесу; аналізувати й коригувати свою професійну діяльність; організувати і проводити наукові дослідження у сфері професійної діяльності».

Особливості впровадження інновацій у освітній процес спеціалістів сфери фізичного виховання та спорту розглядали вчені Москаленко (2009, 2015), Гринченко (2012), Гаркуша (2014), Шеремет (2014), Яворська (2016) та інші.

Варто зазначити, що застосування інновацій в освіті – це цілком закономірний процес, викликаний соціальним запитом і зумовленим необхідністю її вдосконалення та перегляду змісту та структури. А готовність педагога до розроблення, апробації та впровадження в освітній процес педагогічних інновацій є необхідним компонентом його професійної діяльності (Гончар, 2015; Балашов, 2018).

Важливою особистісною характеристикою педагога, необхідною умовою успішності його як професіонала є готовність до інноваційної діяльності (Соф'янц., Чернігова, 2003; Стасенко, 2017). Готовність до інноваційної діяльності становить внутрішню потребу, що формує інноваційну позицію педагога як важливий компонент професійної реалізації його можливостей, розкриття творчого потенціалу (Белікова, 2013; Сидорчук, Анастасьєва, Пилипенко, 2015).

Як стверджує Кремень (2008), ознакою інновації є те, що вона виступає основним механізмом формування нових технологій, нових моделей діяльності і поведінки, організації знань, затверджуючи передумови для пошуку альтернативних шляхів розвитку суспільства.

При цьому науковий інтерес представляє аналіз ступеня готовності до інноваційної діяльності вчителів, які вже мають

досвід професійної діяльності (Kretschmann, 2015; Singh, 2015).

Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що вивчення ступеня готовності вчителів фізичної культури до застосування інновацій сприятиме визначенню шляхів підготовки фізкультурних кадрів, підвищуючи рівень сформованості їх умінь щодо використання інноваційних технологій навчання в освітньому процесі.

Мета – визначити ступінь готовності вчителів фізичної культури до впровадження інноваційних технологій навчання в освітній процес для підвищення їх інноваційної компетентності.

Матеріал і методи. У дослідженні взяли участь 32 вчителі фізичної культури м. Дніпра та Дніпропетровської області, які проходили підвищення кваліфікації у Дніпровській академії неперервної освіти. Серед учителів 7 осіб мали стаж роботи до 5 років, 10 осіб – від 5 до 15 років, 6 осіб – від 15 до 25 років, 2 особи – від 25 до 35 років та 7 осіб – понад 35 років. З опитаних вчителів виявлено 4 вчителі вищої категорії, 13 вчителів – першої категорії, 5 вчителів другої категорії та 10 вчителів без категорії. У ході дослідження використано такі методи: аналіз літературних джерел, педагогічний експеримент, анкетування, методи математичної статистики.

Результати. Готовність до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії (Балашов, 2018).

З метою оцінки ступеня готовності вчителів фізичної культури до інноваційної діяльності нами проведено анкетування.

На питання «Чи завжди Вам цікаві новації та експерименти в педагогічній діяльності?» біль-

шість вчителів (68,75%) відповіли «Так», 18,75% - не впевнені, 12,5% - відповіли «Ні».

Протягом минулого навчального року вчителі застосовували інновації у своїй роботі: від 1 до 5 разів (46,8%), жодного разу (31,2%), 6-10 разів (22%).

Серед причин, які гальмують упровадження нових педагогічних ідей і технологій, на думку викладачів, виділяються:

- недостатнє матеріальне забезпечення (90,6%);
- консерватизм в освіті (59,3%);
- поспішне впровадження (50%);
- надмірна насиченість матеріалу (40,6%);
- погане володіння комп'ютером (31,2%);
- нестача часу (25%);
- психологічна неготовність учнів до сприйняття інновацій (18,7%);
- недосконале знання психології дитини (9,3%).

Інноваційна діяльність приваблює вчителів фізичної культури тим, що: розвиває інтерес учнів до вивчення предмета (93,7%), надає можливість запроваджувати нові методи і форми роботи з дітьми (71,8%), надає можливість вчителю проявити себе (62,5%), проявляє бажання вчителя дізнатись щось нове (34,3%).

Вчителі також вказали, що існують деякі внутрішні протиріччя, що заважають створенню нового:

- не мають впевненості, що нове буде краще старого (71,8%);
- не впевненість у позитивному результаті (53,1%);
- заважають сумніви, чи зможе вчитель бути успішним в інноваційній чи експериментальній роботі (31,2%);
- оточуючі не зважають на додаткові витрати часу й сил вчителя для роботи по-новому (21,8%);
- не мають протиріч (9,3%).

Серед інноваційних технологій навчання, які вчителі фізичної

культури можуть використовувати за сприятливих умов виділяються:

- сучасні фізкультурно-оздоровчі технології, фітнес-програми (59,3%);
- диференційоване навчання (40,6%);
- ігрові технології навчання (34,3%);
- інтегроване навчання (21,8%);
- технології олімпійської освіти (12,5%);
- особистісно-орієнтоване навчання (6,25%).

Джерелами поінформованості щодо педагогічних технологій опитані вчителі назвали: курси підвищення кваліфікації (87,5%), методичні об'єднання вчителів (62,5%), відкриті заняття (34,3%), навчання у закладі вищої освіти (34,3%), фахові журнали (28,1%), досвід роботи колег (28,1%), самоосвіту (15,6%), участь у науково-практичних конференціях (15,6%).

Серед ознак, які визначають готовність педагогів до інновацій, вчителі фізичної культури володіють: прагненням пізнати нове (53,1%), бажанням експериментувати (43,7%), креативністю (28,1%), попереднім досвідом впровадження інновацій (21,8%).

Результати дослідження готовності вчителів фізичної культури до провадження інноваційної діяльності показали, що загалом вчителі позитивно ставляться до інновацій у професійній діяльності, але при цьому існує ряд зовнішніх та внутрішніх факторів, які перешкоджають використанню інноваційних технологій. Також вчителі у більшості обізнані у існуючих нових технологіях навчання та в змозі використовувати їх у професійній діяльності при наявності відповідних умов. При цьому більшість опитаних вчителів фізичної культури мають достатні здібності для здійснення творчості, а деяким потрібна допомога у виявленні креативності.

Проблема перегляду традиційного змісту підготовки та перепід-

готовки вчителя має пріоритетне значення з огляду на загальносвіттові тенденції щодо зміни сутності освітнього процесу та запровадження новітніх педагогічних інноваційних технологій. Мова йде про розроблення нових теоретико-методологічних засад формування викладача нової генерації, здатного до реалізації інноваційної освітньої політики як головної функції держави. Це означає, що вчитель у сучасних умовах має бути не тільки висококваліфікованим фахівцем, але й бути готовим до глибоко мотивованої інноваційної діяльності.

Серед заходів, спрямованих на формування готовності вчителя фізичної культури до впровадження інновацій, можна виділити:

- створення в системі неперервної підготовки умов для освоєння фахівцями сучасних інноваційних технологій у галузі фізичної культури;
- підвищення якості вищої фізкультурної освіти;
- підвищення рівня професійної підготовки фахівців, що працюють у сфері фізичної культури і спорту освітніх установ;
- створення в навчальному закладі інноваційного освітнього середовища;
- використання в процесі перепідготовки кадрів форм, методів і прийомів, які спрямовані на: формування індивідуального стилю діяльності як результату готовності до інноваційної діяльності вчителя, переорієнтації з пошукового на смисло-пошуковий особистісно-професійний характер діяльності (дискусія, тренінг, імітація реального, вирішення проблемних ситуацій, ігровий штурм тощо);
- створення умов щодо формування дослідницької та комунікативних компетентностей, рефлексивних умінь, мотиваційної готовності до інноваційної діяльності тощо;
- стимуляція до створення

вчителями освітніх інновацій, їх наукового обґрунтування та експериментальної перевірки;

- здійснення науково обґрунтованої оцінки різноманітних освітніх технологій, методик тощо, прийняття професійно важеного рішення щодо доцільності їх застосування у власній професійній діяльності;

- поширення освітніх нововведень у педагогічному співтоваристві;

- запровадження системи заходів щодо мотивації пошуково-дослідницької, інноваційної діяльності педагогічних працівників (пропаганда новаторського досвіду, творчі портрети вчителів-новаторів тощо);

- організація інформаційного супроводу пошукової, інноваційної діяльності педагогів (створення банку педагогічних ідей, освітніх інновацій, кращого досвіду);

- спрямування підвищення кваліфікації на розвиток методологічних знань, інноваційних, дослідницьких умінь педагогічних працівників;

- запровадження моніторингу готовності вчителів до інноваційної діяльності, стимулювати самооцінку та самокорекцію даного виду діяльності (виявлення особливостей власної технології, можливостей підвищення інноваційного потенціалу власної професійної діяльності);

- проведення спеціальних підготовчих курсів теоретичної та практичної спрямованості для вчителів.

У цілому інноваційна підготовка наявних і майбутніх фахівців фізичної культури має розглядатися як процес системно-педагогічного проектування засобів та методів загальної, спеціальної, фізичної та психофізіологічної особистісно-орієнтованої підготовки педагогів до професійної діяльності.

Дискусія. Розвиток педагогічної інноватики в Україні пов'язаний, насамперед, із курсом

реформ у сфері освіти та фізичного виховання. Наразі зростає масовий характер використання інновацій, а це, в свою чергу, загострює проблему підготовленості вчителів до розуміння понять «інновація», «нововведення» тощо та їх застосування у професійній діяльності. Загалом створення та поширення інновацій в освітньому процесі зумовлюється багатьма об'єктивними факторами: появою державних стандартів освіти, профілізацією освітнього процесу, можливістю створення авторських навчальних програм, впровадженню нових методів і технологій навчання тощо.

Згідно з даними наукових досліджень, основними напрямками формування готовності вчителів фізичної культури до впровадження інновацій є: створення моделі процесу підготовки майбутніх учителів, яка передбачає цілісний, професійно-особистісний, діяльнісний, інноваційний підходи (Балашов, 2018); визначення структури професійної готовності вчителя фізичної культури (Гончар, 2015; Михайлишин, 2016; Стасенко, 2017); впровадження технологічного підходу у фізичне виховання, що передбачає вико-

ристання вчителями мультимедіа-ресурсів (Kretschmann, 2015; Міненко, Крошка, 2016); побудова структурно-логічної схеми вивчення фахових дисциплін з міжпредметною інтеграцією (Яворська, 2016) тощо.

Таким чином, результати нашого дослідження та запропоновані заходи щодо формування готовності вчителів фізичної культури до інноваційної діяльності співвідносяться із загальними тенденціями розвитку інноваційних процесів в освіті, які передбачають створення інноваційного середовища в закладі освіти, формування психолого-педагогічних умінь застосування інновацій, організацію інформаційного супроводу вчителів та інше (Уруський, 2005; Singh, 2015).

Висновки. Результати опитування свідчать, що опитані вчителі не в достатній мірі володіють інноваційними технологіями навчання та не завжди виявляють готовність до їх засвоєння, що вони пояснюють недостатньою матеріально-технічною забезпеченістю закладів загальної середньої освіти та звичкою до використання традиційних методів і підходів у своїй професійній діяльності. Отже, існує необ-

хідність у підвищенні обізнаності вчителів щодо сучасних педагогічних та інноваційних технологій та можливостей їх використання в освітньому процесі.

Крім того, встановлено, що найбільше значення у розширенні професійної компетентності, отриманні нових знань відіграють різні форми методичної роботи (курси підвищення кваліфікації та методичні об'єднання). Однак вони проводяться через певний проміжок часу, тому вчителі дізнаються про інновації епізодично, не системно. На нашу думку, вчителі також повинні систематично підвищувати свою професійну компетентність шляхом самоосвіти, брати участь у науково-практичних конференціях, аналізувати фахові журнали і науково-методичну літературу, вивчати передовий педагогічний досвід.

Перспективи подальших досліджень полягають у впровадженні заходів щодо формування готовності вчителів фізичної культури до використання інноваційних технологій у професійній діяльності.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що не існує конфлікту інтересів.

Література

1. Балашов Д.І. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до інноваційної професійної діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Сумський держ. пед. університет. Суми, 2018. 20 с.
2. Белікова Н.О. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія: педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2013. Випуск 112. Т. 2. С. 52-56.
3. Гаркуша С.В. Формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: теоретичний та методичний аспекти. Монографія. Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2014. 392 с.
4. Гончар Г.І. Особливості та структура професійної діяльності викладача фізичного виховання. Слобожанський науково-спортивний вісник.

References

1. Balashov D.I. (2018). Preparation of future teachers of physical education to innovative professional activity: abstract of PhD thesis, 20 p. [In Ukrainian].
2. Belikova N.O. (2013). Modern trends in professional preparation of future specialists of physical education and sports. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. Bulletin of T.G. Shevchenko Chernihiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences. Physical education and sports, 112, 52-56. [In Ukrainian].
3. Garkusha S.V. (2014). Formation of readiness of future specialists in physical education to using healthsaving technologies: theoretical and methodical aspects. Monography. Chernihiv, 392 p. [In Ukrainian].
4. Gonchar G.I. (2015). Features and structure of professional activity of teacher of physical education.

2015. №2 (46). С. 53-56.
5. Гринченко І. Інтеграція інновацій в процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: педагогічні науки. 2012. №. 112. С. 149-157.
  6. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., випр. К.: Академвидав, 2015 р.
  7. Коновальчук І. Психологічні аспекти готовності учителів до інноваційної діяльності. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2011. Випуск 4. С. 155-161.
  8. Кремень В.Т. Інновація в контексті науки і освітньої практики. Педагогічна освіта і освіта дорослих: європейський вимір: зб. наук. пр. / за ред. І.А.Зязюна, Н.Г. Ничкало. К.; Хмельницький, 2008. С.8-16.
  9. Мартиненко В. Безперервна підготовка фахівців фізичного виховання і спорту. Наукові праці. Серія Педагогіка. 2009. Вип. 99. Т. 112. С. 111-115.
  10. Михайлишин Р. Професійна готовність педагога до інноваційної діяльності: якісний аспект. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2016. Вип. 31. С. 11-18.
  11. Міненко Г.М., Крошка С.А. Аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій в процесі фахової підготовки студентів спеціальності «Фізичне виховання». Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості: II Міжн. науково-практична онлайн-конференція (м. Слов'янськ, Україна, 24-25 березня 2016 р.): зб. наук. праць. Слов'янськ, 2016. Т. 1. С. 410-417.
  12. Москаленко Н. Педагогічні інновації у фізичному вихованні. Спортивний вісник Придніпров'я. 2009. № 1. С. 19-22.
  13. Москаленко Н.В., Сидорчук Т.В. Пути усовершенствования процесса профессиональной подготовки будущих специалистов в сфере физического воспитания к инновационной деятельности. Университетский спорт в современном образовательном социуме: материалы Междунар. науч.-практ. конф., Минск, 23-24 апр. 2015 г.: в 4 ч. / Белорус. гос. ун-т физ. культуры; редкол.: Т. Д. Полякова (гл. ред.) [и др.]. Минск: БГУФК, 2015. Ч. 1. С. 117-121.
  14. Огієнко О. Формування готовності до інноваційної діяльності як важлива складова професійної підготовки майбутнього вчителя. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2013. № 7. – С. 154-162.
  15. Сидорчук Т., Анастасьева З., Пилипенко Є. Формування готовності студентів інституту фізичної культури до професійної діяльності. Slobzhansk Scientific and Sport Bulletin, 2 (46), 53-56. [In Ukrainian].
  5. Grynchenko I. (2012). Integration of innovations to the process of professional preparedness of future teachers of physical education. Scientific notes of Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko. Series: Pedagogical Sciences, 112, 149-157. [In Ukrainian].
  6. Dychkivska I. (2015). Innovative pedagogical technologies: textbook. [In Ukrainian].
  7. Konovalchuk I. (2011). Psychological aspects of readiness of teachers to innovative activity. Problems of modern teacher preparation, 4, 155-161. [In Ukrainian].
  8. Kremen V.T. (2008). Innovation in the context of science and educational practice Teacher education and adult education: a European dimension, 8-16. [In Ukrainian].
  9. Martynenko V. (2009) Continuous training of specialists in physical education and sports. Scientific works. Series Pedagogy, 99, 112, 111-115. [In Ukrainian].
  10. Myhailishin R. (2016). Михайлишин Р. Teacher's professional readiness for innovation: a qualitative aspect. Bulletin of the University of Lviv. The pedagogical series, 31, 11-18. [In Ukrainian].
  11. Minenko G.M., Kroshka S.A. (2016). Aspects of the use of information and communication technologies in the process of professional preparation of students of the specialty "Physical Education". The interaction of spiritual and physical education in the development of a harmoniously developed personality: II Intern. scientific and practical online conference (Slovyansk, Ukraine, March 24-25, 2016). Slavyansk, 1, 410-417. [In Ukrainian].
  12. Moskalenko N. (2009). Pedagogical innovations in physical education. Sports Newsletter of Dnieper, 1, 19-22. [In Ukrainian].
  13. Moskalenko N.V., Sydorchuk T.V. (2015). Ways to improve the process of professional training of future specialists in the field of physical education for innovative activities. University sport in the modern educational society: materials Intern. scientific-practical Conf., Minsk, April 23-24. 2015: 4am / Belarus. state. the unit of phys. culture, 1, 117-121. [In Russian].
  14. Ogienko O. (2013). Formation of readiness for innovative activity as an important component of future teacher's professional training. Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies, 7, 154-162. [In Ukrainian].
  15. Sydorchuk T., Anastasieva Z., Pylypenko E. (2015). Formation of readiness of students of institute of physical culture for professional activity. Sports Newsletter of Dnieper, 2, 193-197. [In Ukrainian].
  16. Syssoeva S.O. (2006). Fundamentals of pedagogical

- Спортивний вісник Придніпров'я. 2015. № 2. С. 193-197.
16. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості : підручник. К.: Міленіум, 2006. 460 с.
  17. Соф'янци Е., Чернігова Л. Формування готовності кадрів до інноваційної діяльності в системі післядипломної педагогічної освіти. Післядипломна освіта в Україні. 2003. № 3. С. 14-17.
  18. Стасенко О.А. Структура професійно-педагогічної діяльності вчителя фізичної культури. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2017. № 143. С. 100-104.
  19. Урусський В.І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: методичний посібник. Тернопіль: ТОКІППО, 2005. 96с.
  20. Шеремет І.В. Готовність вчителя фізичної культури до інноваційної діяльності як педагогічна проблема. Наукові записки. Серія: педагогіка. 2014. № 1.
  21. Яворська Т.Є. Професійна підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту засобами міжпредметної інтеграції. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. 2016. Вип. 2 (71). С. 365-368.
  22. Kretschmann R. Technology Integration in Physical Education. Examining the Physical Education Teachers' Domain: inauguraldissertation zur Erlangung des Grades eines Doktors der Philosophie im Fachbereich 05 Psychologie und Sportwissenschaften der Johann Wolfgang Goethe. Universitat Frankfurt am Main. 2015. 135 p.
  23. Scheuer C. European perspectives of Quality Physical Education, September 17th, 2014. Budapest, Hungary. 35 p.
  24. Singh C. Future trends and challenges in physical education and sports sciences. International Journal of Applied Research. 2015. №1 (4). P. 40-42.
  - creativity: textbook, 460. [In Ukrainian].
  17. Sofianc E., Chernigova L. (2003). Formation of personnel readiness for innovative activity in the system of postgraduate pedagogical education. Postgraduate education in Ukraine, 3, 14-17. [In Ukrainian].
  18. Stasenko O.A. (2017). Structure of professional and pedagogical activity of physical education teacher. Bulletin of Chernihiv State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences, 143, 100-104. [In Ukrainian].
  19. Uruskyi V.I. (2005). Forming Teachers' Readiness for Innovation: A Toolkit. Ternopil, 96. [In Ukrainian].
  20. Sheremet I.V. (2014). Willingness of physical education teacher to innovate as a pedagogical problem. Proceedings. Series: Pedagogy, 1. [In Ukrainian].
  21. Yavorska T.E. (2016). Professional training of future specialists in physical education and sports by means of cross-curricular integration. Scientific journal of NPU named after M.P. Dragomanov, 2 (71), 365-368. [In Ukrainian].
  22. Kretschmann R. (2015). Technology Integration in Physical Education. Examining the Physical Education Teachers' Domain: inauguraldissertation zur Erlangung des Grades eines Doktors der Philosophie im Fachbereich 05 Psychologie und Sportwissenschaften der Johann Wolfgang Goethe. Universitat Frankfurt am Main, 135 p.
  23. Scheuer C. (2017). European perspectives of Quality Physical Education, September 17th, Budapest, Hungary, 35 p.
  24. Singh C. (2015). Future trends and challenges in physical education and sports sciences. International Journal of Applied Research, 1 (4), 40-42.

Сидорчук Тетяна

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
м. Дніпро, вул. Набережна Перемоги, 10; 49094, Україна
e-mail: sydorchuk1704@gmail.com

Анастасьєва Зінаїда

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
м. Дніпро, вул. Набережна Перемоги, 10; 49094, Україна
e-mail: anastasievazv@gmail.com

Раковська Ірина

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
м. Дніпро, вул. Набережна Перемоги, 10; 49094, Україна
e-mail: sportgamednepr@rambler.ru

Мохова Ірина

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
м. Дніпро, вул. Набережна Перемоги, 10; 49094, Україна